

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. lde küldendők
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. lde küldendők
az előfizetési díjak és hirde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

A messzinaiak segítése.

(K.) Olaszország gyöngye: Messina romokban hever. Majdnem kétszáz ezer ember vesztette életét és az elpusztult vagyon értéke meghaladja a milliókat. A művészet remekei elpusztultak, a mult kincseket érő emlékei összeomlottak. Jajszó és siralom mindenütt, a rombolás láttára elszorul a szív és a természet erőinek pusztító hatalma hallatára meggyőződünk, hogy a világ egy példátlan katasztrófája elnyelte egy szép, narancstermő, napsugaras vidék embertömegét és vagyonkincsét. . .

Amilyen nagy a csapás, oly mértékben ébredt fel a világ szívében a könyörület. A vagyonosabbak kincseiket, a szegényebbek filléreiket adják az agyongyötört szerencsétlenek felségélyezésére. Megindult a mentőakció az egész világon. A szeretet hatalmas fénykévekben küldi vigasztalását a boldogtalan országnak. A segítség ezer és ezer módját, az emberi leleményesség minden alakját mozgósították, hogy enyhítsék az elemek rettentő pusztításának hatását. A könyörület szent érzése hatotta át a lelkeket és kezet fogott a világ egész társadalma, hogy a romokon új életet teremtsen és a koldusbotra jutott ezreken a szeretet hatalmával segítsen.

A halottakat nem támaszthatja fel sem a szeretet melege, sem a részvét könnye, sem az imádság hatalma. A romokon azonban új életet akar teremteni a világ egyesített könyörülete. Fel akarja építeni a kultúra elpusztult csarnokait. És bár nem tudja a pusztulást helyrehozni, a könyörület hatalmával igyekszik segíteni azokon a szerencsétleneken, akik egész életük veritékes munkájának romhalmazán állva, kétségbeesetten, talán hitükben is megrendülve néznek jövőjük elé.

Nálunk Debreczenben is megindult a mentőakció. A város négy nőegylete kezet fogott az emberszerető munka jegyében. Nemes szívű hölgyek, akiknek szívébe pazar kezekkel ültette bele a Mindenható a könyörület virágát, egyesítik erejüket és a női lélek utolérhetlen leleményességével mindent elkövetnek, hogy a szerencsétlenség örvényébe került embertársainkat megmentse a fekete nélkülözéstől. Százan és százan állanak össze, dolgoznak, fáradnak, gyűjtenek, hogy minél több jusson azoknak a szerencsétleneknek, akikre hirtelen omlott a világtörténelem páratlan veszedelme.

Ismerjük társadalmunknak nemes szívét, fenkölt gondolkodását és éppen azért a mentőakció eredményének nagyságában nem is kételkedünk. Meg va-

gyunk győződve, hogy társadalmunk minden rétege hallgatni fog szívének szavára és valami uton-módon közreműködik a szeretet nevében.

Az emberi részvét és a szeretet nevében fordulunk városunk társadalmához! A legkisebb adomány is kedves lesz az Isten előtt. Aki csak egy porszemmel is járul a romok felépítéséhez, az elképzelhetetlen szenvedés enyhítésére, az éppen oly nagy dolgot cselekszik e pillanatban, mint az, ki dus kincseinek feleslegéből építi fel az összeomlott jólét és boldogság szögletköveit.

A cselekvő szeretet hatalma legyen erősebb az elemek romboló hatalmánál. . .

Adjunk, adakozzunk a messzinaiak javára!

A városok háztartása

A városi választókerületek országgyűlési képviselői által kiküldött háztartási albizottság memorandum foglalta hosszú és érdemes munkájának eredményét. Az emlékiratot, amelyet Szász József előadó szerkesztett meg gondol, s amelyet az albizottság már elő is terjesztett, itt közöljük rövid kivonatban:

A tárgyalások folyamán az albizottság meggyőződött arról, hogy a kormány a városok anyagi érdekeinek gondozását szívében viseli és a maga részéről hathatós eszközöket kíván igénybe venni abból a célból, hogy a mai súlyos állapotok a városok anyagi helyzete tekintetében mielőbb orvosoltassanak. Az albizottság fontosnak találja, hogy a kérdés rendezésénél a következő szempontok vétessenek különösen figyelembe:

A területek rendezése. Függetlenül a vármegyéknek különben szintén sürgős és fontos területi rendezéstől, végrehajtandó lenne mielőbb a városok és községek területeinek rendezése. A mostani területi beosztások a legnagyobb szélsőségeket és anomáliákat mutatják. A kormány az u. n. „önálló puszták” községi feladó fizetési kötelezettségét az új adójavaslatokban eltörli. A belügyminiszter kijelentése egyébként e kérdésben a következő volt: A területekben mutatkozó kirívó aránytalanság bizonyára rendezendő lesz és a kormány bármely irányban előterjesztés fog az egyes városok vagy községek részéről tétetni, az ügyet a legbelsőben meg fogja vizsgálni és a bajokon tőle telhetőleg segíteni is fog. Különösen ott, hol a közigazgatási területek egymástól megszakított komplexumokból állanak, a területi rendezés sürgősebb keresztülvitele teljesen indokoltnak tűnik fel.

Kösségi pótlék illetékek után. Akor many álláspontját e kérdéssel szemben a következőkben lehet összefoglalni: A kormány nem zárkózik el, hogy az ingatlanok átruházásánál az egy százalékos pótlék a városok javára törvényben megállapítsák és az az állam által szolgáltatassék ki a városoknak. Ott, ahol az illeték változó százalék mellett rovatik ki, a kirótt illetéknek 20 százaléka lenne a városok részére pótlékul beszédhető. A bizottság a kormány ezen kijelentését megnyugvással vette tudomásul.

Az állami hozzájárulás. Az állami hozzájárulást legcélszerűbb lenne a bizottság véleménye szerint a városok és községek által beszédett összes állami adók bizonyos százalékában megállapítani. A kormány az állami hozzájárulás kérdésében kész a városoknak nagymérvű segítségére lenni. A kormánynak a bizottsági tárgyalások folyamán kifejezésre jutott álláspontja a következőkben foglalható össze: A kormány a városok háztartási céljaira mintegy 6 millió korona évi hozzájárulásra nézve kijelenti, hogy a folyó évben a költségvetésben felvett 2 milliót állandó tehertételnek tekinti, azonkívül étengedi az egyes adók 1 százalékának megfelelő két milliót már most, újabb 1 százalékának megfelelő két milliót pedig az új adótörvények életbeléptetésekor. A kormány általában helyesli, hogy a fentebb érintett 6 millió korona hozzájárulás a bizottság által kifejtet szempontok figyelembe vétele mellett állapítsák meg az egyes városok javára és az állami adóknak bizonyos százalékában szabassék meg. A belügyi kormány tanulmányokat folytat a városok háztartási kérdéseire nézve és annak idején előterjesztést fog tenni, hogy a 6 milliónyi évi hozzájárulás a támogatásra szoruló városok között hogyan osztassék meg.

Üzemek hási kezelése. A kormány felfogása ezekben a kérdésekben a következő: A kormány teljesen magáévá teszi azt az elvi felfogást, hogy a városokat illető üzemek lehetőleg városi kezelésbe vétessenek át. Ezt azonban esetről-esetre a városok fejlődése és viszonyai szerint kell elbírálni. Ezt a kérdést talán nem volna célszerű törvénnyel egyenlően szabályozni az összes városokban, hanem a kormánynak kellene e tekintetben kormányzati uton a szükséges impulzust megadni és a kitűzött cél elérésére törekedni. — Mindezekon kívül a bizottság a városok anyagi helyzetének javítása céljából szükségesnek talál még több intézkedés megtételét is, amelyek közül a következőket emeli ki: A városi ingatlanok intezivebb kihasználására nagyobb gond fordítandó. Az államnak magántulajdonát képező javak kell, hogy városi és községi pótládó alá essenek. Lakásokul szolgáló épületek, amelyek valamely állami üzemhez tartoznak, nem vonható ki a községi pótládó viselése alól. Célszerű volna a városi beltelkek értékelkedésének helyes magadóztatását engedélyezni. Ezenkívül a városok céljaival nem ellenkező és közérdeket nem sértő külön városi adókat is esetről-esetre engedélyezni. A gyógyszerárak engedélyezése törvényhatóságilag ként lenne szabályozandó, hogy ez engedélyezéssel járó nagy anyagi előny ne egyesek javára essék, hanem a közegészségügyi vagy más humanitárius célokra szolgáljon. Szükségesnek mutatkoznék városi rendezési alapok létesítésére.

A városi tisztviselők fizetésrendezése. Ha a városok anyagi helyzete javításra és rendezésre szorul, még inkább arra szorul a városi tisztviselők fizetési ügye. A bizottság véleménye szerint az önkormányzati jog minden sérelme nélkül, de törvényileg kell a városi tisztviselők fizetési fokozatait és nyugdíjigényeit megállapítani. Meg kell állapítani a tisztviselők részére a lakbért és korpótlékot is, hogy az egész országban a tisztviselők lehetőleg egyenlő elbánásban részesüljenek. A városokat lakosaik száma és más viszonyaik figyelembevételével bizonyos osztályokba kell sorozni és a fizetési fokozatokat és lakbéreket aszerint kell megállapítani. Erre nézve maguk a városi tisztviselők már tettek bizonyos számításokat és propozíciókat, amelyek anyaga, mint előtanulmány, figyelembe volna vehető. Addig is, míg a városi tisztviselők fizetésrendezése és nyugdíjügye kapcsolatban a városok háztartási ügyeinek előbb érintett rendezésével, törvényileg véglegesen szabályoztatnék, szükséges lenne ideiglenesen mielőbb a költségvetésben felvett két millió korona felhasználásával a városok tisztviselőinek fizetésekiegészítését haradéktalanul keresztülvenni.

Tüdőbetegek szanatóriuma Debreczenben.

Kivonat dr. Tüdős Kálmán tiszti főorvosnak a jog- és pénzügyi bizottságban előterjesztett jelentéséből.

A tüdővész vagy tüdő-gümőkór gyógyítására úgy, mint terjedése megakadályozására egyik legfontosabb eszköz olyan gyógyintézetek felállítása, hol a tüdőbetegek ápolást, javulás után pedig utbaigazítást kaphatnak azon célból, hogy betegségekbe lehetőleg vissza ne essenek, és hogy másokat is a baj csiráival meg ne fertőzzenek. Ahoz, hogy a tüdővész teljesen kiirtassék az emberek közül, oly nagy mérvű sociális átalakulások kellenének, amilyenekre belátható időn belül számítani nem lehet. Ennélfogva alkalmazni kell azokat az eszközöket, melyek a jelenlegi társadalmi viszonyok között is lehetővé teszik a tüdőbetegnek meggyógyítását, vagy legalább munkaképességének vissza állítását. E célokra szolgál a szanatórium. Igaz, hogy a tüdővész teljes meggyógyulása 2-3 hónap alatt a szanatóriumban sem érhető el, mert ehez még több év gondos munkája szükséges. De elérhető az, hogy az a beteg, aki különben pár hónapi kínos és költséges, gyakran egész családjának anyagi és erkölcsi romlását okozó betegeskedés után biztosan elpusztul: a szanatóriumban először is visszanyeri egészségét annyira, hogy ismét munkaképes, kereső ember lesz és amellet — ami nem kisebb jelentőségű — a szanatóriumban töltött idő alatt bele nevelődik abba az életmódba, melyet folytatva rövidebb-hosszabb idő alatt egészségét teljesen vissza nyerheti. Ezen kívül és ez ismét nem csekélyebb fontosságu, az ilyen szanatóriumot megjáró ember nem csak nem fogja embertársait tovább is veszélyeztetni betegségével, hanem valóságos apostola lesz a tüdővész elleni küzdelemnek.

Világos, hogy első sorban a munkás osztálynak, de közvetve az egész társadalomnak is nagy

érdeke, hogy városunk területén ilyen intézmény létesítsék. Ma már általánosan elfogadott tétel az, hogy a tüdővész minden klíma alatt meggyógyulhat, ha a beteg számára tiszta levegő, napfény, testi-lelki nyugalom és jó ellátás biztosítatik. A debreczeni nagyerdőben mindez részint megvan, részint megszerezhető. Azonkívül ma már a közlekedési viszonyai is kielégítőek és amennyiben hiányosak volnának, könnyen kipótolhatók. Örömmel kell tehát megragadnunk az alkalmat, midőn a József-főherceg szanatórium egyesület 150 ezer korona hozzájárulást ajánl fel, egy 100 ágyas népszanatóriumra, ha a város közönsége a nagyerdőn telket és azon kívül szintén 150 ezer koronát megszavaz.

Világosan megjelöli az egyesület, hogy népszanatóriumra, tehát kizárólag gyakorlati intézményre hajlandó a pénzt adni. Ebből világos, hogy nem tudományos célokot szolgáló, költséges laboratóriumokkal ellátott intézetről van szó, hanem egyenesen és félreérthetetlenül olyanról, melyben a szegényebb sorsu betegek mindazt megkaphatják, amire gyógyulásuk érdekében szükségük van, de amelyben mellőzve lenne minden olyan költséges építkezés és berendezés, ami a jelzett cél érdekében nem multhatatlanul szükséges.

Nem állja ez útját annak, hogyha városunkban például az egyetem felállítatik, akkor ezen intézet is megfelelő módon kibővítették és felszereltessék, úgy, hogy buvárlati és tanítási célokra is alkalmas legyen. De helytelen volna, ha azok, kiknek e távolabbi cél lebeg szemük előtt, megvonnák támogatásukat a most szóban levő intézménytől csak azért, mert ez kizárólag közvetlen gyakorlati célok szolgálatára van tervezve.

Bizom benne, hogy a Tek. Jog- és pénzügyi bizottság, áthatva az eszme nagy szociális jelentőségétől és gyakorlati fontosságától, meg fogja találni a módot a kívánt összeg előteremtésére.

Ezen reményben bátorkodom a debreceni munkás-biztosító pénztár szanatóriumi bizottságának kérvényében foglalt javaslatokat elfogadásra ajánlani.

Kimutatás

a gümőkór és más fertőző betegségek viszonyairól az 1908-ik évben.

Hónap	Összes halálozás	Gümőkór	Egyébb fertőző betegség
Január	199	29 (14·72 ^o / _o)	4 (2·03 ^o / _o)
Február	194	32 (16·49 ^o / _o)	10 (5·15 ^o / _o)
Március	186	36 (19·35 ^o / _o)	4 (2·15 ^o / _o)
Április	166	19 (11·44 ^o / _o)	1 (0·64 ^o / _o)
Május	192	41 (21·35 ^o / _o)	6 (3·12 ^o / _o)
Junius	190	37 (19·47 ^o / _o)	3 (1·58 ^o / _o)
Julius	179	23 (12·85 ^o / _o)	1 (0·55 ^o / _o)
Augusztus	148	23 (15·54 ^o / _o)	2 (1·35 ^o / _o)
Szeptember	147	23 (15·18 ^o / _o)	4 (2·70 ^o / _o)
Október	161	21 (13·94 ^o / _o)	4 (2·48 ^o / _o)
November	145	17 (11·72 ^o / _o)	7 (4·9 ^o / _o)
December	148	12 (8·10 ^o / _o)	11 (7·42 ^o / _o)
Összesen:	2055	313 (14·28 ^o / _o)	57 (2·77 ^o / _o)

Dr. Tüdős Kálmán
tiszi főorvos.

Az új szegényügyi rendelet életbeléptetése.

740.
1909. szám.

A szegényügyi bizottság javaslata az új szegényügyi rendelet életbeléptetése tárgyában teendő intézkedésekről.

Határozat.

A szegényügy rendezéséről alkotott szabályrendelet és a szegényügyi bizottság javaslata alapján a városi tanács a következő határozatokat hozza:

1. A szabályrendelet 5., 6., 20. és 25. §-ai alapján a városi szegényalaphól utólagos elszámolás kötelezettsége mellett és pedig a rendes segélyezésekre a szegényügyi bizottság részére 1000 kor. azaz egyezer korona, a sürgős segélyezésekre pedig a bizottság elnöke részére 500 kor., azaz ötszáz korona erejéig hitel nyitattik s felhívatik a házipénztár, hogy a szegényügyi bizottság részére nyitott 1000 korona erejéig a bizottsági elnök és jegyző együttes aláírásával a bizottság elnöke részére nyitott 500 korona hitel erejéig pedig az elnök aláírásával ellátott utalványokra kifizetéseket teljesítsen.

Egyidejűleg felhívja a tanács a szegényügyi bizottságot, illetve az elnököt, hogy a nyitott hitelekről annak idején pontosan számoljanak el, a számvevőséget pedig arra hívja fel, hogy a hiteleket tartsa nyilván.

2. Utasítja a tanács rendőrfőkapitányt, hogy a város területén tartózkodó összes szegényeket, kik segélyre, vagy közellátásra szorulnak, illetőségükre tekintet nélkül, valamint a m. kir. belügyminiszter ur 51,000—1899. sz. szabályrendeletének 1. §. a), b), c), d) pontjaiban megjelölt közellátásra szorultakat a legnagyobb pontossággal irassa össze s utasítsa az összeíró közegeket, hogy az összeírásnál a 2. % alatti minta felhasználásával az abban levő rovatok kitöltésénél a legnagyobb körültekintéssel járjanak el; ezen minták alapján a szegényügyi szabályrendelet 7. pontjában megjelölt törzskönyvet készíttesse el s annak megtörténte után az összeírási lapokat a törzskönyv másodpéldányának elkészítése végett ide mutassa be, hogy azok Oláh Károly tanácsnok, szegényügyi bizottsági elnök rendelkezésére bocsáthatók legyenek.

Utasítja továbbá a rendőrfőkapitányt arra is, hogy a 15-ik életévet meghaladott, minden támasz nélkül levő s javítást igénylő kiskorúakat és a közönség terhére levő munkakerülő csavargókat a szegényügyi szabályrendelet 8. §-a értelmében esetről-esetre a szegényházban ideiglenesen helyezze el.

3. Utasítja a tanács a nyomdai üzletvezetőséget, hogy a szegényügyi szabályrendelet 7. §-a értelmében vezetendő s % alatti mintát 1200 (Ezerkettőszáz) iven és példányban, a 2. % alatti összeírási mintát, a 3. % alatti szegényügyi biztosi jelentést 3—3000 (háromezer) példányban, a 4. % alatti elnöki utalványt és nyugtát 1000 (ezer) példányban s az 5. % alatti szegényügyi bizottsági

utalványt és nyugtatványt ugyancsak 1000 (ezer) példányban a város költségére mielőbb nyomassa ki, a $\frac{1}{2}$ alatti törzskönyvi mintából 500—500 lapot 1—1 keményfedelű és erős sarku könyvbe köttesse be s az egyik könyvet a rendőrfőkapitánynak, a másikat pedig a be nem kötendő 200 iv $\frac{1}{2}$ alatti minták kapcsán Oláh Károly tanácsnok rendelkezésére bocsássa, valamint a 3000 példányban kinyomatandó $\frac{2}{3}$ alatti összeiró lapot rendőrfőkapitány, a $\frac{3}{4}$ alatti s 3000 példányban kinyomatandó szegényügyi biztosi jelentést s az 1000—1000 példányban kinyomatandó 4. és 5. $\frac{1}{2}$ alattiakat Oláh Károly tanácsnokhoz juttassa el.

4. Felhívja a tanács rendőrfőkapitányt, hogy a szegényügyi szabályrendelet 7. §-a értelmében a törzskönyvben történt változásokat esetenként, de legkésőbb hónapok 15. napjáig a szegényügyi bizottsággal közölje.

5. Felkéri a tanács polgármester urat, hogy a szegényügyi bizottságnak, melynek hivatalból tagjai: a közművelődési és közoktatásügyi tanácsnok, mint elnök, a rendőrfőkapitány, főszámvevő, t. főorvos és kerületi orvosok, szegényházi gondnok s az egyik aljegyző, mint bizottsági jegyző; újjá alakítására nézve a szükséges lépéseket és intézkedéseket oly módon sziveskedjék megtenni, hogy a legközelebbi városi közgyűlés a szegényügyi bizottságba 6 évi időtartamra 24 bizottsági tagot válasszon.

6. Amennyiben a szegényügyi új szabályzat értelmében a szegényházi gondnok, intézeti orvos és felügyelők fizetése a 30., 35., 36., és 39. §-okban szabályozva van, felhívja a tanács főszámvevőt, mikép főkönyvileg írja alá, hogy f. 1909. évi január 1-től kezdve a szegényházi gondnok fizetése szabad lakás, fűtés és világításon kívül 1800 K s fuvarozási általanja évnegyedenként előre fizetendő 1200 kor.; az intézeti orvos tiszteletdíja havonként előre fizetendő évi 800 korona, az alkalmazott 3 felügyelő fizetése lakás, fűtés, világítás és egyenruhán kívül havonként előrefizetendő évi 600 korona s a házmesterként alkalmazott egyik felügyelő külön javadalmazása havonként előre fizetendő évi 120 korona, mely fizetések és javadalmazások mind az alamizsnaváltság alapot terhelik.

Felhívja továbbá a számvevőt arra is, mikép főkönyvileg írja elő, hogy az újonnan alkalmazandó szegényügyi biztos tiszteletdíja alkalmaztatásától kezdve havonként előre fizetendő évi 1000 korona, melynek $\frac{2}{3}$ -ad része a szegény-, $\frac{1}{3}$ -ad része pedig az alamizsnaváltság alapot terheli; és hogy a szegényügyi biztos nyugdíjjogosultsággal nem bír.

7. Utasítja a tanács a szegényházi gondnokot, hogy a szabályrendelet 34. §-ában említett tiszti biztosítékát újonnan rendezett évi fizetésének megfelelő összegére f. évi február 15-ig egészítse ki, minek ellenőrzésére főszámvevő felhivatik.

8. Az újonnan rendszeresített szegényügyi biztosi állásra pályázat hirdettetik oly módon, hogy a pályázati kérvények f. évi február hó 2-ik napjának déli 12 órájáig a polgármesteri hivatalhoz adandók be.

Egyidejűleg felkéri a tanács a polgármester urat, hogy a szabályrendelet 37. §-a értelmében a beérkező pályázati kérvényeket javaslattétel céljából a szegényügyi bizottsághoz áttenni sziveskedjék.

9. Felhatalmazza a tanács a szegényügyi bizottság elnökét, hogy a nyitott hitel terhére 1 drb „Debreczen sz. kir. város szegényügyi bizottsága“ körirattal ellátott bélyegzőt s az ahhoz szükséges festékpárnát, valamint a törzskönyv vezetéséhez megkívánt bekötött névmutatót szerezze be.

10. Miután a segedelmi ügyek folyó évi febr. hó 1-től a szegényügyi bizottságnál lesznek iktatva, utasítja a tanács a közlevéltári hivatalt, hogy a segélyezési ügyek elintézéséhez szükséges előiratokat, valamint a levéltárba megőrzés végett visszakérült egyéb iratokat és adatokat a szegényügyi bizottság részére a levéltárból szolgáltatassa ki s illetve a hozzá érkezett segedelmi ügyeket felszerelve a bizottsági jegyzőnek adja át; az ügynek elintézése után pedig azokat a jegyzőtől vegye át és újból levéltárilag kezelje.

11. Miután pedig a társhatóságok a szabályrendelet 1—1 példányát több ízben kérik, azzal a szegényügyi bizottság tagjai s más tisztviselők ellátandók, sőt esetleg vitás kérdésekben 1—1 példány az ügyiratokhoz is csatolandó lévén, felhívja a tanács a nyomdai művezetőt, hogy a szegényügy rendezéséről szóló új szabályrendeletet 300 példányban egyszerű papíron és kiállításban nyomassa ki s azt Oláh Károly tanácsnok rendelkezésére bocsássa.

Miről Kovács József polgármester, Végh Gyula rendőrfőkapitány, Oláh Károly tanácsnok, Roncsik Lajos főszámvevő s az $\frac{1}{2}$ — $\frac{5}{6}$ alatti mintákkal és a szabályrendelet 1 példányával Keresztessy István nyomdai üzletvezető és Kiss Lajos szegényházi gondnok urak a házipénztári hivatal, a közlevéltári hivatal határozatilag s a pályázati hirdetmény 1 példányával a „Város“, a „Debreczen“, a „Debreczeni Ujság“, a „Debreczeni Független Ujság“, a „Debreczeni Reggeli Ujság“ és az „Esti Hirlap“ kiadóhivatalai levélileg ertesítettnek.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1909. évi január hó 19-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Tóth Emil,
jegyző.

Körrendelet.

107,228—IV.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter.

A kereskedelemügyi m. kir. Miniszter 1908. évi 107,228. számú rendelete a korcsmai palackok és ivóedények, valamint a tejes palackok és tejes kannák hitelesítése s az ezek hitelesítéséért fizetendő díjak tárgyában.

(Az 1907. évi V. t.-c. végrehajtására vonatkozó IV. számú utasítás.)

A korcsmai palackok és ivóedények, valamint a tejes palackok és tejes kannák hitelesítéséért, valamint az ezen hitelesítések fejében fizetendő díjakat illetőleg az 1907. évi V. t.-c. 42. §-a alapján, Horvát-Szlavon országokat illetőleg Horvát-

Szlavon és Dalmát országok bánjával egyetértőleg a következőket rendelem:

I. Korcsmai palackok.

1. §.

Vendéglőkben, korcsmákban, kávéházakban és egyéb nyilvános helyiségekben bornak, sörnek és egyéb szeszes italoknak fogyasztásra történő kiszolgáltatására az 1907. évi V. törvénycikk 28. §-a értelmében csakis hitelesített palackok használhatók.

Csakis oly palackok hitelesíthetők, amelyek megfelelnek az alábbi 2. §-ban megállapított követelményeknek s amelyek az ugyanott megállapított ürtartalom-jelzéssel és mértékvonással elvannak látva.

2. §.

A hitelesíthető palackok ürtartalma: 2 l, 1 l, 5 dl, 3 dl, 2 dl, 1 dl, 5 cl, 2 cl és 1 cl. A korcsmai palackok egyelőre csak átlátszó üvegből készíthetők.

A palackok belső átmérője ott, ahol a mérték határát jelző vonás van, az alább megadott legnagyobb és legkisebb méretek közé essék, a határértékeket is beleértve:

- 2 l-es palackoknál a legnagyobb átmérő 50 mm, a legkisebb átmérő 35 mm;
- 1 l-es palackoknál a legnagyobb átmérő 50 mm, a legkisebb átmérő 25 mm;
- 5 dl-es palackoknál a legnagyobb átmérő 40 mm, a legkisebb átmérő 20 mm;
- 3 dl-es palackoknál a legnagyobb átmérő 40 mm, a legkisebb átmérő 20 mm;
- 2 dl-es palackoknál a legnagyobb átmérő 30 mm, a legkisebb átmérő 20 mm;
- 1 dl-es palackoknál a legnagyobb átmérő 30 mm, a legkisebb átmérő 15 mm;
- 5 cl-es palackoknál a legnagyobb átmérő 20 mm, a legkisebb átmérő 15 mm;
- 2 cl-es palackoknál a legnagyobb átmérő 15 mm, a legkisebb átmérő 10 mm;
- 1 cl-es palackoknál a legnagyobb átmérő 10 mm, a legkisebb átmérő 8 mm.

A mérték határa legalább 1 cm hosszú, beköszörült vonással jelölendő meg (mértékjel).

A mértékjelnek a palack szájától legalább az alábbiakban megállapított távolságban keil lennie (felülmérték).

A felülmérték magassága milliméterekben:

2 l-es palackoknál	legalább	45 mm.
1 l-es	"	45 "
5 dl-es	"	45 "
3 dl-es	"	35 "
2 dl-es	"	35 "
1 dl-es	"	30 "
5 cl-es	"	30 "
2 cl-es	"	25 "
1 cl-es	"	25 "

Az ürtartalom a mértékjel közelében a jelen §. első bekezdésében megállapított rövidítésekkel beköszörülendő vagy beedzendő.

3. §.

A korcsmai palackok ürtartalmának megjelölésében csak akkora eltérés engedhető meg, hogy a rajtuk jelzett térfogattal egyenlő folyadék mennyiséget betöltvén, a folyadék felszine és a mértékjel közti távolság 2 és 1 literes palackoknál 5 mm-nél, a kisebbeknél 3 mm-nél nagyobb ne legyen.

4. §.

A hitelesítési bélyeg a mérték határát megjelölő vonás mellé edzendő be.

A korcsmai palackok időszakos hitelesítésre kötelezve nincsenek.

II. Ivóedények (poharak).

5. §.

Vendéglőkben, korcsmákban, kávéházakban és egyéb nyilvános helyiségekben bornak, sörnek és egyéb szeszes italoknak, valamint tejnek fogyasztásra történő kiszolgáltatására az 1907. évi V. törvénycikk 28., illetőleg 30. §-a értelmében csakis hitelesített ivóedények használhatók.

Csakis oly ivóedények hitelesíthetők, amelyek megfelelnek az alábbi 6. §-ban megállapított követelményeknek s amelyek az ugyanott megállapított ürtartalom-jelzéssel és mértékvonással elvannak látva.

6. §.

A hitelesíthető ivóedények ürtartalma: 2 l, 1 l, 5 dl, 4 dl, 3 dl, 2 dl, 1 dl, 5 cl, 4 cl, 3 cl, 2 cl és 1 cl. Az ivóedények egyelőre csak átlátszó üvegből készíthetők, azaz ivóedényekül csakis üveg poharak hitelesíthetők.

A poharak belső átmérője ott, ahol a mérték határát jelző vonás van, az alább megadott legnagyobb és legkisebb méretek közé essék, a határértékeket is beleértve:

- 2 l-es pohárnál a legnagyobb átmérő 12 cm, a legkisebb átmérő 10 cm;
- 1 l-es pohárnál a legnagyobb átmérő 12 cm, a legkisebb átmérő 10 cm;
- 5 dl-es pohárnál a legnagyobb átmérő 9 cm, a legkisebb átmérő 8 cm;
- 4 dl-es pohárnál a legnagyobb átmérő 9 cm, a legkisebb átmérő 8 cm;
- 3 dl-es pohárnál a legnagyobb átmérő 7 cm, a legkisebb átmérő 5.5 cm;
- 2 dl-es pohárnál a legnagyobb átmérő 7 cm, a legkisebb átmérő 5.5 cm;
- 1 dl-es pohárnál a legnagyobb átmérő 5 cm, a legkisebb átmérő 4 cm;
- 5 cl-es pohárnál a legnagyobb átmérő 5 cm, a legkisebb átmérő 4 cm;
- 4 cl-es pohárnál a legnagyobb átmérő 3.5 cm, a legkisebb átmérő 2.5 cm;
- 3 cl-es pohárnál a legnagyobb átmérő 3.5 cm, a legkisebb átmérő 2.5 cm;
- 2 cl-es pohárnál a legnagyobb átmérő 3 cm, a legkisebb átmérő 2.5 cm;
- 1 cl-es pohárnál a legnagyobb átmérő 3 cm, a legkisebb átmérő 2.5 cm.

A mérték határa legalább 1 cm hosszú, be-
köszörült vonással jelölendő meg (mértékjel).

A mértékjelnek a palack szájától legalább az
alábbiakban megállapított távolságban kell lennie
(felülmérték).

A felülmérték magassága milliméterekben:

2 l-es poharaknál legalább	35 mm.
1 l-es	35 "
5 dl-es	30 "
4 dl-es	30 "
3 dl-es	25 "
2 dl-es	15 "
1 dl-es	10 "
5 cl-es	5 "
4 cl-es	5 "
3 cl-es	5 "
2 cl-es	5 "
1 cl-es	5 "

Az ürtartalom a mértékjel közelében a jelen
§. első bekezdésében megállapított rövidítésekkel
beköszörülendő vagy beedzendő.

Ugyanazon poháron két ürtartalom is meg-
jelölhető, ha az illető helyen a pohár belső átmé-
rője a jelen § ban felsorolt követelményeknek
megfelel.

7. §.

A poharak ürtartalmának megjelölésében csak
akkora eltérés engedhető meg, hogy a rajtuk jel-
zett térfogattal egyenlő folyadékmennyiséget be-
töltvén, a folyadék felszine és a mértékjel közti
távolság 2 mm-nél nagyobb ne legyen.

8. §.

A hitelesítési bélyeg a mérték határát jertző
vonás mellé edzendő; két ürtartalom megjelölése
esetén mindegyik külön bélyegzendő.

Az üveg poharak időszakos hitelesítésre köte-
lezve nincsenek.

III. Tejes palackok.

9. §.

Tej (aludt tej, tejföl) kimérésére vagy áru-
sítására használt palackok az 1907. évi V. törvény-
cikk 30. §-a értelmében hitelesítési kényszer alá
esnek.

Csakis oly tejes palackok hitelesíthetők, ame-
lyek eleget tesznek az alábbi 10 §-ban az ürtar-
talomra vonatkozólag megállapított követelmény-
nek s az ugyanott megállapított ürtartalom-jelzés-
sel és a mértékvonással el vannak látva.

10. §.

A hitelesíthető palackok ürtartalma: 5 l, 1 l,
5 dl, 3 dl, 2 dl és 1 dl.

A tejes üvegek csak átlátszó üvegből készít-
hetők. Az ürtartalom megjelölése a mértékjel
közelében az itt felsorolt rövidítésekkel beedzendő
vagy beköszörülendő.

A mérték határa legalább 1 cm hosszú be-
köszörült vonással jelölendő meg.

11. §.

A tejes palackok ürtartalmának megjelölésé-
ben csak akkora eltérés engedhető meg, hogy a
rajtuk jelzett térfogattal egyenlő folyadékmennyi-
séget betöltve, a folyadék felszine és a mértékjel
közti távolság a 2 és 1 l-es palackoknál 5 mm-nél,
a kisebbeknél 3 mm-nél nagyobb ne legyen.

12. §.

A hitelesítési bélyeg a mérték határát meg-
jelölő vonás mellé edzendő. A tejes palackok idő-
szakos hitelesítésre kötelezve nincsenek.

IV. Tejeskannák.

13. §.

Kannák, melyek tej (aludt tej, tejföl) kiméré-
sére, illetve árusítására szolgálnak, az 1907. évi
V. t-c. 30. §-a értelmében hitelesítendőek, míg azon
kannák, melyek csak a tejnek szállítására hasz-
nálatnak, nem hitelesítendőek.

Csakis oly tejeskannák hitelesíthetők, amelyek
megfelelnek az alábbi 14. §-ban az ürtartalomra
és szerkezetre vonatkozólag megállapított köve-
telményeknek.

14. §.

A tejeskannák 1 l-től 5 l-ig félliteres, 5 l-től
10 l-ig 1 literes és 10 l-en felül 5 literes fokoza-
tokban készítendőek.

Az ürtartalom megjelölése vagy a kanna anya-
gába mélyítéssel, vagy a kanna falára forrasztott
sárgarézlemezen történjék.

A kannák vaslemezről ónozva készítendőek, a
lemezek illesztési vonalaikon összeforrasztandók,
a 10 l-es és nagyobb ürtartalmuak abroncsokkal
és fenékmerevitéssel erősítendőek meg.

Méreteikre nézve csak az a korlátozás törté-
nik, hogy a kanna nyakának belső átmérője ne
legyen nagyobb a következő értékeknél:

2 l-es és kisebb kannáknál	8 cm.
2 1/2 l-től 5 l-ig bezárólag	10 "
6 l-től 10 l-ig bezárólag	13 "
15 és 20 l-nél ...	16 "
nagyobbaknál...	20 "

Az ürtartalom határa a nyak belsején két
szemközt fekvő 15 mm hosszú, 10 mm széles és
1 mm vastag derékszögben meghajtott és a nyak-
hoz szögecselt lemezzel jelölendő meg.

15. §.

A tejeskannák ürtartalmában az első hitele-
sítés alkalmával legfeljebb $\frac{1}{100}$ -ad rész, az idősza-
kos hitelesítéskor legfeljebb $\frac{1}{80}$ -ad rész nagyságu
eltérés engedhető meg.

Az 1907. évi V. törvénycikk 17. § a értelmé-
ben büntetendő oly tejeskannáknak kimérésre
vagy árusításra való használata, melynél az elté-
rés a szabályszerű ürtartalomtól nagyobb, mint
 $\frac{1}{50}$ rész.

16. §.

Az első hitelesítés bélyege a mérték határát
jelölő lemezek szögecséire, a forrasztási vonalakra

és az ürtartalom-megjelölést hordó lemez széleire forrasztott óncseppekre ütendő.

Az időszakos hitelesítés bélyege a tejeskanna anyagába ütendő.

V. Hitelesítési eljárás.

17. §.

Az I., II., III. és IV. szakaszok alatt felsorolt edényeknek úgy első, mint időszakos hitelesítését az 1908. évi 107,226. számú kereskedelemügyi miniszteri rendeletben előírt módzatok szerint az állami mértékHITELESÍTŐ hivatalok teljesítik, a hitelesítési bélyegek azonosak a fentidézett rendeletben megállapított hitelesítési bélyegekkel.

18. §.

Az ezen rendeletben felsorolt eszközök hitelesítési díja a függelékképpen mellékelt díjszabásban található.

VI. Átmeneti intézkedések.

19. §.

Az 1907. évi V. törvénycikk 28. §-a értelmében hitelesítési kötelezettség alá eső palackok és ivóedények, amelyek az 1907. évi V. törvénycikk életbeléptének időpontjában az 1874. VIII. t.-c. alapján már hitelesítési bélyeggel el vannak látva, továbbra is forgalomban, illetőleg használatban maradhatnak.

Az 1907. évi V. t.-c. életbelépte után 2 hónapig, vagyis 1909. évi március hó 12-éig hitelesíthetők lesznek az olyan koresmai palackok és ivóedények is, melyek jelen rendelet 2., illetve 6. §-ában előírt követelményeknek nem felelnek ugyan meg, de megfelelnek azon követelményeknek, melyeket az 1874. évi VIII. törvénycikk alapján beadott rendeletekben nyertek megállapítást.

Az 1907. évi V. törvénycikk életbeléptekor a közforgalomban használt hitelesítetlen tejes palackok, tejes üvegpoharak és tejeskannák az idézett törvény életbelépésétől számított egy éven belül hitelesítés alá bocsátandók.

Budapest, 1909. évi január hó 7-én.

Kossuth.

Függelék.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1908. évi 107,228. számú rendeletéhez.

A szeszes italok kimérésére szolgáló üvegpalackok, ivóedények, tejes palackok és tejeskannák hitelesítési díjainak táblázata:

	Fillér
Üvegpalackok hitelesítési díja, a tejes palackokat kivéve, darabonként	06
Üvegpoharak hitelesítési díja egy mértékjellel darabonként	06
Üvegpoharak hitelesítési díja két mértékjellel darabonként	12
Tejes palackok hitelesítési díja darabonként	04
Tejeskannák úgy első, mint időszakos hitelesítésének díja darabonként:	

5 liter ürtartalomig bezárólag	20
10 liter ürtartalomig bezárólag	30
20 liter ürtartalomig bezárólag	40
50 liter ürtartalomig bezárólag	50
50 literen felül	60

Különös határozatok.

1. Hitelesítés céljából elfogadott oly palackokért, poharakért, illetve kannáért, melyek a követelményeknek meg nem felelőknek találtnak, szintén a fenti díjtételek szedendők, kivéve, ha a hitelesítés állandó vagy időszakos kirendeltség útján, tehát nem a mértékHITELESÍTŐ hivatalban történik. Ez esetben a visszautasított tartályok után díj nem fizetendő.

2. A vizsgálat alkalmával megsérült tárgyakért nem szedhető díj.

Törékeny edények gondosan csomagolva és „törékeny“ jelzéssel ellátva küldendők hitelesítés céljából a hivataloknak, mert ellenkező esetben csak a hitelesítő bebizonyított gondatlansága esetén nyújt a hivatal kártérítést.

3. Ha a hitelesítés a fél kérelmére a hivatal székhelyén ugyan, de a hivatali helyiségen kívül vagy a mértékHITELESÍTŐ időszakos körútja alkalmával a kijelölt időleges hivatali helyiségeken kívül végeztetik s a hitelesítés színhelye a vámvonalon kívül, vagy a község belterületén ugyan, de a 2 kilométert meghaladó távolságban fekszik, akkor úgy az első, mint az időszakos hitelesítés alkalmával a jelen rendelet függelékében megállapított díjtételeken felül a hitelesítés minden megkezdett napja után még 6—6 korona pótdíj is fizetendő.

Ezenkívül köteles a fél a hitelesítéshez szükséges, de a hitelesítő közeg által magával nem vihető eszközöknek a hivatal helyiségéből a fél telepére való elszállításáról is gondoskodni, avagy a szállítás után felmerült és a hivatal által fizetett költségeket megtéríteni. Ezek a költségek akkor is megtérítendőek, ha a hitelesítés színhelye a vámvonalon, illetve a község belterületén belül 2 kilométernyi távolságot meg nem halad.

A fél kérelmére a hivatal rendes, illetve a hitelesítő körútja alkalmával kijelölt időleges székhelyen kívül végzett első vagy időszakos hitelesítések alkalmával a szabályszerű díjtételeken kívül 25 K pótdíj fizetendő.

Ha a hitelesítés egy munkanap alatt be nem fejezhető, minden megkezdett további munkanapért még 8 K pótdíj fizetendő, mely összeg a hitelesítő helyszínén a további munkanap megkezdése előtt a postatakarékpénztárba befizetendő, melyet a hitelesítő mindenkor tartozik a szükséges beadványokat is magával vinni.

A mértékHITELESÍTŐnek a helyszíne elhagyásától számított 24 órában a hivatali helyiségen belül a mértékHITELESÍTŐ legfeljebb 24 órai munkaidőre van kötelezve.

4. Ha egy ugyanazon községben lakó több fél együttesen egy beadványban kéri a mértékHITELESÍTŐnek a hivatal székhelyén kívül eső telepekre való kiszállását, akkor minden egyes ké-

relmező által a pótdíjnak fele, vagyis 12 K 50 f fizetendő.

Ha a kérelmezők között oly gyártelep is van, amelyen a hitelesítés az első 24 órán belül el nem végezhető, ebben az esetben az illető gyártelep részéről ezen pótdíjon kívül még minden munkanapért 8 K pótdíj is fizetendő.

A pótdíjak a felek által a hitelesítési eljárást megelőzőleg a m. kir. postatakarékpénztár utján fizetendők le az 1908. évi 107.226. szám alatt kiadott kereskedelemügyi miniszteri rendeletben előírt módozatok szerint.

5. Üvegyárakban végzett hitelesítések alkalomával korecsmi palackok, üvegpoharak és tejes palackok hitelesítéséért a fent megállapított díjak fele fizetendő.

6. Tejértékesítő vállalatoknál működő kirendeltségek a tejes palackok hitelesítéséért a fenti táblázatban megállapított díjnak felét szedik.

Hajdani hideg telek.

Az elmúlt év végén váratlanul szigorú hideg időjárás köszöntött be Európáig, amely csaknem olyanak ígérkezett, mint amilyen két századdal ezelőtt dermesztő hidegével végigpusztított vén Európa csaknem minden részén. Meteorológiai szempontból szólva, a hideg időjárást magas légnyomás idézi elő. Tudjuk, hogy a szárazföldi klíma sokkal nagyobb ingadozásnak van kitéve, mint a tengeri levegő hőmérséklete. A víz ugyanis a légköri hőmérséklet tekintetében mint hőszabályozó faktor szerepel; lassabban melegszik át, mint a szárazföld, de viszont melegét jóval tovább megtartja, mint amaz; ennek köszönhető a légáramlás jelensége, ami a hirtelen hőváltozás ellensúlyozása okából van. Innen van azután, hogy a hőmérsékleti különbségek a nyári és a téli időjárásban a tenger mellett fekvő részeken jóval csekélyebbek, mint a kontinens belsejében, például Oroszországban, vagy éppen Ázsia közepén. A hőingadozások ellensúlyozása tekintetében fontos szerep illeti meg a felhőket. A talaj a napközben szerzett meleget éjjel kisugározza; ha azonban felhők veszik körül a földet, akkor azok a föld melegének éjjeli kisugározását a világsűrűbe védő ernyő gyanánt megakadályozzák. Magas légnyomás esetén azonban a felsőbb légrétegek alább süllyednek s így meleget vesznek át a földtől, minnek következtében több vizgőz befogadására lesznek alkalmasak, azaz: a netán meglevő felhőzetet fölösztatják, vagy legalább is az újabb felhőképződést megakadályozzák. Ez az oka annak, hogy magas légnyomás alkalmával többnyire derült az égbolt. Így azután télen, amikor rövid napokon a föld elegendő mennyiségű meleget nem rakározhat föl; amikor tehát a hőszerezés jóval kisebb a kisugárzásnál, a hőmérséklet nagyon alásüllyed; nyáron ép az ellenkező eset forog fenn.

Hideg telek uralkodásáról több ízben emlékszik meg a történelem, de egyik sem volt oly szigorú, mint az, amely 200 esztendővel ezelőtt szinte megdermesztette vén Európát. XIV-ik Lajos francia király uralkodásáról szóló krónikák tele vannak olyan adatokkal, amelyek a dermesztő hideg pusztításairól regélnek. És e pusztító, zord tél hatása alól senki sem vonhatta ki magát: a versaillesi fényes palotában ép a király is szenvedett miatta, mint a kunyhókban, mert a tágas királyi lakások akkor még nagyon nehéz volt fűteni. Ennek emléke azonban nem etlen, hideg télnek emléke sokáig fennmaradt. A tél kezdetén azért imádkozott, hogy ne legyen az éghasonló hideg kinszenvedéseitől. Az 1410-iki is, amikor a szaján uszó jég mindenestől elsodorta a hidakat. Egyik krónika szerint ebben az évben a francia parlament megszüntette az üléseit, mert a hideg oly türelhetlen volt, hogy a kandallóban lobogó tűz ellenére a tinta befagyott a tintatartóban a jegyző asztalán. A föld oly keményre fagyott, hogy a temetőben nem tudtak sirt ásni

a holtak számára; kitették tehát a holttesteket a város kapui elé, ahol a csapatostól leselkedő farkasok mohón falták föl azokat.

Egy krónikás szerint 1558-ban megfagyott a bor a hordókban, úgy, hogy nem pint és meszely számra mérték ki, hanem súly szerint. Hasonló hideg lehetett 1458 január 24-ikén, amikor, mint tudjuk, a Duna jegén összegyűlt 40.000 ember Mátyást királlyá kiáltotta ki. Ilyen hideg térről emlékeznek meg az angol krónikások 1683-ban, amikor a Themse fenéig befagyott, s a rendes évi vásárt a jég hátára épített sátrakban és emelvényeken tartották meg Szánkák és kocsik száza szelték keresztül-kasul széles hátát a folyónak, s ünnepeket, nevezetesen tornajátékokat, bikaviadalokat és rókavadászatot rendeztek rajta, sőt még a hagyományos ökörsütés sem hiányzott.

Estoile, Mézeray és Sauval ilyen kegyetlen télnak jelzik még az 1564., 1623. és 1659 ikit; de midezük mellett kiváltképpen kegyetlen volt az 1709 iki tél. A hideg három királyok napján köszöntött be és megszakítás nélkül két hónapig tartott. Saint Simon krónikája szerint még a likőrök is megfagytak és szétrobbantották üvegeiket a versaillesi fűtött termekben. Huxelles márkiné jegyzőjével esett meg, hogy január 14-én fűtött szobában irás közben abba kellett hagyni a levélírást, mert a tintatartóban megfagyott a tinta. A parlament ez évben is kénytelen volt üléseit megszüntetni, a színházak pedig zárva maradtak. Minden társadalmi élet megszűnt, megdermedt e két hónap folyamán. Hogy a baj még teljesebb legyen, a fa hiánya mindinkább érezhetővé vált. A fenéig befagyott folyóhoz nem lehetett szállítani a szükséges árut, megálltak a malmok, s nem őrölték a búzát. Megdrágult tehát a kenyér és minden élelmiszer. A szegény emberek hullottak is, mint ősszel a legyek; az újszülött csecsemők csaknem valamennyien elpusztultak ez évben. A kenyér megfagyott az asztalon, a bor lenn a pincében. Egy párisi krónikás szerint a pezsgőborok fenéig fagytak; csak éppen az üveg közepén maradt egy kis pohárra való, de ez azután oly erős volt, akár a pálinka. A madarak és a vadak rakásra hullottak el.

Hirek.

— Debreczen III. kerületének új képviselője. Debreczen szab. kir. város III. kerületében a január 28-án tartott választáson *Csanak János* választott meg 1119 szavazattal *Degenfeld József* gróf 489 szavazata ellenében. A megválasztott szép szavakban köszönte meg választóinak bizalmát.

— Gondnoksági ülés. A debreczeni tanyai állami elemi népiskola gondnoksága folyó hó 25-én ülést tartott, melyen folyó ügyeket intézett el.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Csongor Dániel* belsőohati állami tanítót a tanyai iskolák igazgatójává nevezte ki.

!! MEGJELENT !!

□ A VÁROSI TANÁCS KIADÁSÁBAN □
**DEBRECZEN SZAB. KIR.
 VÁROS ÉRVÉNYBEN LÉVŐ
 SZABÁLYRENDELETEI-
 NEK GYŪJTEMÉNYE.**

Az 564 oldal terjedelmű vaskos kötet ára
2 KORONA.

Kapható a városi könyvnyomda-vállalat irodájában. **Kossuth-utca, városház-épület.**